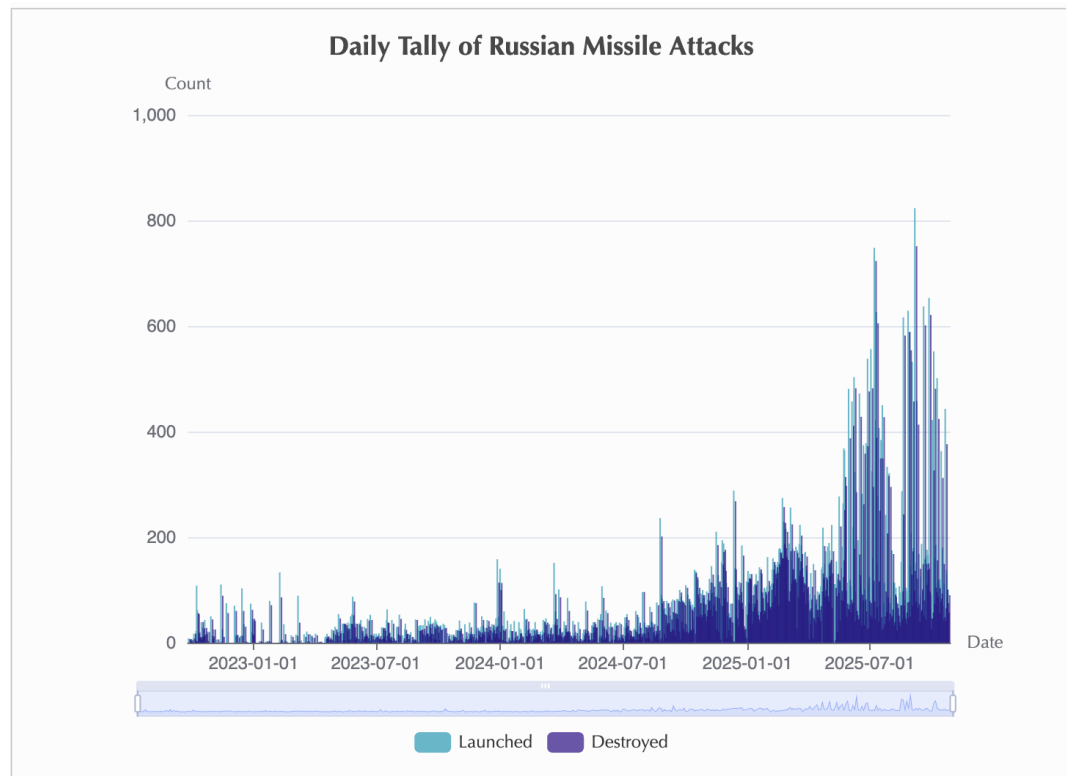

Ukrainan muutoksen historia ja tulevaisuudennäkymät

RINNA KULLAA

◆ Date	◆ Model	◆ Launched	◆ Destroyed
Search for a specific date	filter data...	filter data...	filter data...
2025-10-21	Shahed-136/131	98	58
2025-10-21	Unknown UAV	7	7
2025-10-22	Iskander-K	9	8
2025-10-22	Iskander-M/KN-23	11	6
2025-10-22	Reconnaissance UAV	1	1
2025-10-22	Shahed-136/131	405	350
2025-10-22	Unknown UAV	9	9
2025-10-22	X-47 Kinzhal	4	0
2025-10-22	X-59/X-69	4	2
2025-10-23	Shahed-136/131	130	92

« ‹ 287 / 288 › »

Ukrainan synnyn voi ymmärtää monista eri näkökulmista

-Esimerkiksi alueena, jonka ympärille Ukrainan valtion poliittiset rajat ovat 1900-luvulla kehittyneet.

-Etnolingvistisenä alueena.

-Valtiona jolla on 603 700 neliökilometriä ja siten se on suurempi kuin mikään Euroopan maa.

-Laajana valtiona Euroopan ja Venäjän välissä jossa on laajoja tasakoja ja ylänköjä mutta – ei vuoria.

Paul Robert Magocsi - A History of Ukraine-University of Toronto Press (1996)-

Ukrainan kansallinen kokoonpano 1989

TABLE 1.1
Nationality composition of Ukraine, 1989²

Nationality	Number	Percentage
Ukrainians	37,419,000	72.7
Russians	11,356,000	22.1
Jews	486,000	0.9
Belarusans	440,000	0.8
Moldovans	324,000	0.6
Poles	234,000	0.5
Bulgarians	219,000	0.4
Hungarians	163,000	0.3
Romanians	135,000	0.2
Tatars and Crimean Tatars	134,000	0.2
Greeks	99,000	0.2
Armenians	54,000	0.1
Roma (Gypsies)	48,000	0.1
Germans	38,000	0.1
Azerbaijanis	37,000	0.1
Gagauz	32,000	0.1
Others	234,000	0.5
TOTAL	51,452,000	99.9

TABLE 1.2

Ukrainians beyond Ukraine³

(on contiguous ethnolinguistic territory), 1989

Russia (Kursk, Belgorod, Voronezh, Rostov, Krasnodar oblasts)	600,000
Moldova	600,000
Belarus	290,000
Poland	150,000
Slovakia	60,000
Romania	52,000
TOTAL	1,752,000

TABLE 1.3

Ukrainians beyond their contiguous ethnolinguistic territory, 1989⁴

Russia	3,800,000
Kazakhstan	896,000
Baltic republics	185,000
Uzbekistan	154,000
Kyrgyzstan	108,000
Caucasus republics	92,000
Other Central Asian republics	77,000
Poland	150,000
Former Yugoslavia	13,000
Czech Republic	8,000
Other European countries	93,000
United States	741,000
Canada	1,100,000
South America	170,000
Australia	20,000
TOTAL	7,607,000

Käännnekohtia: Ukrainan kukoistuksen synty ja juuret

Kiovan Rusina tunnettu yksikkö sai alkunsa 800-luvun lopulla ja pysyi yhtenäisenä 1300-luvulle asti itäslaavien asuttamilla mailla-Dnepr-joen alueelta pohjoiseen laajentuen

- (1) 870–972 laajentumisen aikakausi
- (2) 972–1132 yhdistymisen aikakausi
- (3) 1132–1240 hajoamisen aikakausi
- (4) 1240–1349 poliittisen muutoksen aikakausi.

Mitä on nimessä?

Normanistit väittävät, että varhaisen Kiovan Rusin poliittisen ja oikeudellisen rakenteen, uskonnon ja taiteen piirteet juontavat juurensa skandinaavisille vaikutteille.

Kiovan Rusin alkuperä oli ruotsalainen merenkulkuyhteisö Itämeren varrella nykyisen Tukholman pohjoispuolella. Sieltä nimi ja/tai vaikutus siirtyivät viikinkien kautta Novgorodista ja muilla pohjoisilla alueilla ja tai Laatokan ympäri käyneen tien kautta Kiovaan.

Ruotsi- Roslagen- Rus – Kiovan Rus

Reitti, joka toi
Viikinkejä Birkasta
Ruotsin itärannikkoa
pitkin, Itämeren yli ja
edelleen
Suomenlahden läpi, ja
sitten maitse, jokien ja
Laatokan, Äänisen yli
Ylä-Volgalle ja sitten
etelään.

Robert Magocsi - A History of Ukraine-
University of Toronto Press (1996)

Synty ja juuret

-800-luvun puolivälissä Dneprin varrella olevat alueet olivat edelleen taloudellinen, kulttuurinen ja poliittinen jonkin muotoinen takapajula.

-Noin 150 vuotta myöhemmin ne muodostivat Kiovan Rusin ytimen, mahtavan poliittisen ryhmittymän, joka oli hyvää vauhtia luomassa yhtä Euroopan tuolloin kehittyneimmistä yhteiskunnista ja kukoistavimmista talouksista.

Miten tämä merkittävä muutos saavutettiin?

Historioitsijat kuten Orest Subtelny

-argumentoivat että yleisesti ottaen skandinaavisten vaikutus itäslaavilaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin oli vähäinen. Pieninä, yritteliäinä soturi-kauppiaiden ryhminä esiintyvät viikingit omaksuivat nopeasti itäslaavilaisen kielen ja kulttuurin, ja heitä oli liian vähän saadakseen aikaan merkittäviä muutoksia alkuperäiskansojen tapoihin.

Viikinkien osallistumista poliittiseen elämään on kuitenkin vaikea kiistää, koska kaikilla Kiovan hallitsijoilla Svjatoslaviin asti oli skandinaaviset nimet. Viikingit toimivat poliittisen kehityksen katalysaattoreina joko järjestämällä poliittisesti vallan saaneita slaaveja tai uhkaamalla ja pakottamalla slaavit järjestäytymään tehokkaammin.

Skandinavian pohjoisosassa poliittiset ja väestörakenteen muutokset johtivat viikinkeinä tunnettujen satureiden, kauppiaiden ja seikkailijoiden tasaiseen ulosmuuttoon.

800-luvulla Keski-Eurooppa koki myös Kaarle Suuren valtakunnan hajoamista ja viikinkien, arabien ja unkarilaisten monisuuntaisia hyökkäyksiä kohti Dniiper joen ympäröiviä maita.

Sijainti oli ratkaiseva tekijä Kiovan nousussa merkittävään asemaan

Dnepr-joen puolivälissä sijaitseva Kiova toimi tärkeänä keskuksena laajalle alueelle. Se oli esimerkiksi erinomainen lähtökohta matkalle Dnepr-jokea pitkin ja Mustanmeren yli Levantin rikkaisiin kaupunkeihin.

Lisäksi Kiova sijaitsee kahden ympäristö- ja kulttuurivyöhykkeen välissä – pohjoisessa metsien ja metsäisten tasankojen sekä etelässä avoimen arojen rajalla joka teki kaupungista strategisesti tärkeän. Siitä tuli näin kahden historiallisen prosessin kohtaamispaikka ja yhdistymispaikka.

Kiovan valtakunnan kasvun aikakausi

Helgi/Oleh (hallitsi 878–912) loi Kiovan valtion perustan. Oleh nimitti itsensä Kiovan ruhtinaaksi.

Helgi/Oleh ja hänen kolme seuraajaansa – **Ingvar/Ihor, Helga/Ol'ha** ja **Sveinald/Svjatoslav** – kohtasivat perustavanlaatuisia haasteita: (1) miten saada hallintaansa viikinkien toivomien kauppareittien varrella asuvat hajanaiset itäslaavilaiset ja itäsuomalaiset heimot kuuliaisiksi; ja (2) miten luoda suotuisat suhteet arojen paimentolaisten kanssa sekä myönteinen sotilaallinen ja taloudellinen asema alueen kahteen vahvimpaan valtaan, Bysanttiin ja Kasariaan nähden.

Valtakunnanrakentaja Helgi/Oleh oli pääkaupungistaan Kiovasta saanut hallintaansa suurimman osan itäslaavilaisista heimoista Mustanmeren rannikolta ja Tonavan suistoalueelta etelässä Suomenlahdelle ja Volgan yläjuoksulle asti pohjoisessa.

Kiovan Rusin nousu riippui Dnepr-joen kauppareitin avautumisesta "viikingeiltä kreikkalaisille" ja suotuisista kauppasuhteista Bysantin kanssa.

Eri aikakaudet loivat Ukrainan historian: Kasakkahetmanaatin synty; Liittyminen Venäjän keisarikuntaan 1700-luvulla ja Puolan jaot osiin

Ukrainan historiografiassa kasakkahetmanaatti 1654-1764 on silta, joka johtaa Kiovan Rusista Galician kuningaskuntaan. 1700-luvulla **hetmanaatti oli ainoa alue, jossa maanomistajaeliitti jakoi väestön kulttuurin.** Itävallan Galiciassa katoliset, puolalaiset aateliset olivat hallitsijoita.

Venäjän laajentumispolitiikka oli hallitseva tosiasia Itä-Euroopan ja erityisesti Ukrainan historiassa 1400-luvulta lähtien.

Vuodesta 1462, jolloin syntyvä moskovilainen valtio käsitti vain 24 000 neliökilometriä, vuoteen 1914, jolloin Venäjän keisarikunta miehitti 13 800 000 neliökilometriä eli kuudesosan maapallon maapinta-alasta, Venäjä laajeni keskimäärin 80 neliökilometriä päivässä.

Venäjän keskittämispolitiikalla 1700 luvun Ukrainassa oli kolme tavoitetta: (1) pakottaa Ukrainan eliitti ja asukkaat kuuliaisuuteen; 2) sovittaa Ukrainan hallinto, talous ja kulttuuri Venäjän hallinnon kanssa yhteen; (3) hyödyntää mahdollisimman paljon Ukrainan inhimillisiä ja taloudellisia resursseja. On huomattava, että Ukraina ei ollut tässä suhteessa ainutlaatuinen, sillä tsaarin hallinto sovelsi samaa politiikkaa myös muissa imperiumin naapurimaissa ja Venäjän sydänmailla.

Ukrainan historia on Euroopan historiaa

Ymmärtääksemme Ukrainan historiaa meidän on myös tiedettävä, mitä oli **modernismi** Euroopassa.

Siis tulee ymmärtää, mikä oli muutospolku feodaalisesta valtiosta, valistuneeseen absolutismiin, nationalismiin sekä valtiollisuuteen ja moderniin kansalliseen identiteettiin.

1800-luku Euroopassa ja Ukrainassa oli ideoiden ja ajattelun vuosisata. Tällä vuosisadalla älymystö oli Itä-Euroopan poliittisen ja kulttuurisen muutoksen eturintamassa. Tämä älymystö kehitti kansallisuuden käsitteen niin Suomessa kuin myös Ukrainassa.

Kansallisuus oli uusi tapa paitsi tarkastella yhteiskuntaa ja myös vaikuttaa sen käyttäytymiseen. Ukrainassa, kuten muuallakin maailmassa, **kansallisuuden käsitteen nousu oli kiistaton osoitus lähestyvistä moderniteetista.**

Ajatukset yksilön oikeuksista ja itsemääräämisoikeudesta, jotka kuuluvat kansalle, eivätkä sen hallitsijoille nousivat esiin.

Ukrainassa, kuten muuallakin, etniseen alkuperään perustuvan kansallisuuden ajatuksen kehittämisestä ja hitaasta leviämisestä tuli yksi sen modernin historian pääteemoista.

Ensimmäinen maailmansota

Monietnisten imperiumien herääminen antoi Ukrainalle kuten myös Suomelle mahdollisuuden kehittää sen oma valtio.

Ukrainalaisten oli täytynyt taistella ensimmäisessä maailmansodassa molemmilla puolilla sotaa. Venäjän armeijassa oli 3,5 miljoonaa ukrainalaista sotilasta ja 250 000 ukrainalaista palveli Itävallan joukoissa.

Ukraina itsenäinen 1917-1918 välisenä aikana.

Käännekohta: Holodomor

Nälänhätä 1932-3 josta tehtiin ukrainalaisiin kohdistuva kansanmurha

Stalinin saatettua tyrannimaisesti puolueen valtansa alle hän laajensi järjestelmällisesti hallintaansa yhteiskunnan kaikkiin osa-alueisiin ja kaikkia kansallisuuksia kohtaan.

Stalinilla oli erittäin alhainen mielipide talonpojista, joita hän piti parantumattomina konservatiivisinä voimina ja merkittävänä esteenä vallankumoukselliselle muutokselle.

Ukrainalaiset olivat ylivoimaisesti talonpoikaisväestöä, jonka keskuudessa syntyperäinen nationalismi oli nousussa: heistä tuli Stalinin kaksoiskohteita.

Ensimmäinen viisivuotissuunnitelma keskittyi vahvasti Ukrainaan: 20 % teollisesta kehityksestä. 400/1500 uudesta teollisuuslaitoksesta sijaitsi Ukrainassa. Dneprin vesivoimalaitos oli Euroopan suurin. Zaporizžjan uusi terästehdas ja Harkovan traktoritehdas olivat myös luokkiensa suurimpia.

Käännepöhta: Holodomor

Toisen ja kolmannen viisivuotissuunnitelman aikana Ukrainan tasavalta sai suhteettoman vähän investointeja. Väitettiin, että sodan sattuessa Ukrainan teollisuuskeskukset olisivat liian alttiita hyökkäyksille.

Teollisuuskeskukset sijaitsivat Donbassissa ja etelässä, joissa oli suuria venäläisiä ja juutalaisia vähemmistöjä. Myöhemmin, kun hallitus omaksui venäläistämispöitiikan, tästä tuli tärkeä.

Ukrainan maiden täydellinen kollektivisointi tapahtui kun Kulakit likvidoitii. Ei vain heidän maatilojaan, vaan myös kansa. Mitä "luokkalikvidointi" oikeastaan tarkoitti? Yli miljoonasta ukrainalaisesta talonpojasta, joiden maat Neuvostoliitto pakkolunasti 1930-luvun alussa, noin 850 000 karkotettiin pohjoiseen, missä monet, erityisesti lapset, menehtyivät.

Maatalouden uudelleenjärjestely tarkoitti että Stalin aloitti hyökkäyksensä koko talonpoikaisväestöä vastaan. Vuosien 1928 ja 1932 välillä Ukraina menetti noin 50 % karjastaan. Osa talonpojista pakenivat kollektiiveista ja etsivät työtä kaupungeista joka johti kaupungillistamiseen

Käännekohta: Holodomor

Maaliskuuhun 1930 mennessä noin 3,2 miljoonaa talonpoikaisperhettä Ukrainassa oli antautunut ja työskenteli kollektiivitiloilla.

Vuoteen 1940 mennessä lähes kaikki Ukrainan talonpojat kuuluivat 28 000 kolhoosiin.

Tämän jälkeen seurasi nälänhätä vuosina 1932–1933. Käsittämättömän mittakaavan tragedia traumatisoi kansakunnan jättäen siihen syvät sosiaaliset, psykologiset, poliittiset ja väestörakenteelliset arvet, joita se kantaa edelleen.

Nälänhätä ei olisi ollut välttämätön: vuoden 1932 sato oli vain 12 % alle vuosien 1926–1930 keskiarvosta. Toisin sanoen ruokaa oli saatavilla. Valtio kuitenkin takavarikoi järjestelmällisesti suurimman osan siitä toiseen käyttöön.

Käännekohta: Holodomor

Koko vuoden 1932 ajan levinnyt nälänhätä iski täysillä vuoden 1933 alussa. Arvioiden mukaan keskimääräisellä viisihenkisellä talonpoikaisperheellä oli vuoden alussa noin kahdeksankymmentä kiloa viljaa seuraavaan satoon asti. Leivän puutteessa talonpojat söivät lemmikkejä, rottia, puunkuorta, lehtiä ja puolueen jäsenten hyvin varusteltujen keittiöiden roskia. Kannibalismia oli lukuisia tapauksia

Muutaman vuoden päästä vuosikymmenen lopulla toisessa maailmansodassa Natsit eivät valloittaneet Moskovaa tai Leningradia, mutta valtasivat Ukrainan neljässä kuukaudessa. Luotiin kolme erillistä hallinnollista aluetta: (1) Kenraalikuvernementti, (2) Ukrainan valtakunnankomissariaatin virasto ja (3) sotilasalueen alue.

Natsien rotupolitiikka ja Ukraina

Toisen maailmansodan aikana Ukrainaa alettiin pitää yhtenä Saksan lebensraum politiikantärkeimmistä osista – alueista, jossa rodullisesti puhtaat saksalaiset kansalaiset saattoivat löytää lohtua pääsemällä pois "epäterveestä kaupunkiyhteiskunnasta" ja rakentaa sen sijaan pääasiassa maatalousperäisen – ja oletettavasti koskemattoman – ympäristön Ukrainassa.

Jotta rodullisesti puhdas ympäristö saavutettaisiin, paikallisväestö olisi integroitava uuteen saksalaiseen yhteiskuntaan. Jos se ei olisi mahdollista, heidät olisi karkotettava muualle tai yksinkertaisesti tapettava.

Koska Ukrainan katsottiin olevan Saksan siirtomaa, natsien teorioita ylemmistä ja alemmista roduista sovellettiin myös siellä käytäntöön.

Natsien rotupolitiikka ja Ukraina

Natsit onnistuivat tappamaan arviolta 850 000–900 000 Ukrainan juutalaista. Holokausti käytännössä eliminoi juutalaisväestön Länsi-Ukrainassa ja pyyhki tehokkaasti pois vuosisatoja vanhan jiddišin ja heprean kulttuurin, joka oli kukoistanut koko maassa.

Natsien tuhoamispolitiikan uhrien määrä Ukrainassa oli arviolta myös 3 000 000 ei-juutalaista.

Niin kutsuttu Ostarbeiter-ohjelma käynnistettiin Ukrainan valtakunnankomissariaatissa ja muilla entisillä Neuvostoliiton alueilla. Ohjelmaan kuului 2,8 miljoonan siviilin pakkokarkotus Saksaan töihin vuosina 1942–1945. Suurin osa – lähes 2,3 miljoonaa – oli kotoisin Ukrainasta.

Saksalaiset ja heidän liittolaisensa ajettiin pois Ukrainan alueelta helmikuun 1943 ja lokakuun 1944 välisenä aikana.

Vaikka toinen maailmansota toi valtavaa fyysistä tuhoa Neuvosto-Ukrainalle, se johti myös maan alueelliseen laajentumiseen.

Kylmän sodan aikana

Historiallisen ideologian osalta ukrainalaisten odotettiin hyväksyvän, se että heidän maansa kehityksen aiemmat saavutukset johtuivat suurelta osin Ukrainan suhteista Venäjään.

Neuvostoliitossa ukrainalaisten historioitsijoiden ja kirjailijoiden oletettiin esitettävän teoksia, jotka olivat yhdenmukaisia seuraavien neljän perusväitteen kanssa, jotka laadittiin vuonna 1954 Ukrainan ja Venäjän yhdistymisen 300-vuotisjuhlan yhteydessä:

1. Venäjän, Ukrainan ja Valko-Venäjän kansat jäljittävät alkuperänsä yhteen juureen – muinaiseen Venäjän kansaan (drevnerusskii narod), joka perusti varhaisen Venäjän valtion – Kiovan Rusin.
2. Koko historiansa ajan Ukrainan kansa – ja niin edelleen Valko-Venäjän kansa – on halunnut yhdistyä Venäjän kansan kanssa.
3. Yhdistyminen oli edistyksellinen teko.

Samalla Neuvostoliiton johtoon muodostui ns Dnipropetrovskin koalitio: Nikita Khrushchev 1953-1964. Leonid Brezhnev 1964-1982. Yuri Andropov 1982-1985. Ukraina valtapohjana.

Neuvostoliiton imperiumin loppu

Yksi 1900-luvun historian keskeinen teema on ollut kansojen taistelu imperiumeja vastaan.

Neuvostoliitto oli Euroopan viimeinen imperiumi, joka johtui yrityksestä sopeutua moderniin aikaan.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on nyt yksi Neuvostoliiton hajoamisen sodista.

Ukraina oli kärsinyt Chernobylin suuronnettomuuden

Ukraina valitsi itsenäisyyden ja ei valinnut IVY-liittoa Venäjän kanssa

UKRAINE'S VOTE FOR FREEDOM

This map illustrates the percentage of Ukraine's citizens who voted for independence in the referendum on Sunday, December 1. The percentages are listed by the 27 administrative districts in Ukraine: 24 oblasts, one autonomous republic and two cities. Results for the cities of Kiev and Sevastopol are given separately in the bottom corner. These official results were received from the Central Electoral Commission on Wednesday, December 3.

Kiev City 92.87

Neuvostoliiton imperiumin loppu

Kreml oli vakuuttunut siitä, että Ukrainan itsenäisyys oli ohimenevä ilmiö, joka oli tuomittu epäonnistumaan.

Aluksi länsivallat, Yhdysvaltojen johdolla, suhtautuivat Ukrainan itsenäisyyteen hyvin skeptisesti, jopa pelokkaasti.

Ukraina oli maailman kolmanneksi suurin ydinasevalta ennen vuotta 1991.

Puola, Unkari ja Romania olivat vastustaneet voimakkaasti, jopa tinkimättä, Ukrainan itsenäisyyden ajatusta ennen vuotta 1991. Puola ja Unkari ymmärsivät kuitenkin Ukrainan itsenäisyyden merkityksen heidän kansalliselle puolustukselleen nopeasti Neuvostoliiton hajottua.

Venäjän ulkopolitiikan keskeiseksi tavoitteeksi tuli estää Ukrainan liittyminen läntiseen leiriin, olipa se sitten poliittinen, taloudellinen tai sotilaallinen.

Käännekohta: vuosi 2025 Ukrainassa

Sota globalisoituu uudella eksponentilla

-Trump valitaan Yhdysvaltojen Presidentiksi ja astuu valtaan 2025. Hänellä ja administraatiolla on uusi globaali kansallinen turvallisuusstrategia, jonka mukaan Ukrainan sota kuuluu lopettaa. Strategiaan kuuluu EUn heikennys ja painostus sekä hyökkäykset Presidentti Zelenskyn henkilöä, hallintoa ja verkostoja kohtaan

-Yhdysvallat tarjoaa Venäjälle nopeaa tietä kahden välisiin kauppasuhteisiin sekä jakoa mm Jäämeren mineraaleista, energiasta ja kalavaroista. Kun Ukrainan sota loppuu muiden arktisten valtioiden kuten Suomen tulee varautua tähän tulevaisuudessa. Venäjän ja USAn arktiset startegiat sopivat osittain yhteen.

-Venäjä ei tartu Yhdysvaltojen tarjouksiin. Venäjän ilmahyökkäykset Ukrainaan jopa 600% kertaistuvat. Venäjä menettää Välimeren satamansa Syyriassa. Venäjän kansainväliset kuljetusreitit keskittyvät Jäämeren tarjoamiin tulevaisuuden mahdollisuuksiin.

-Ukraina tuottaa yli 3,5 miljoonaa maa-, meri- ja ilmadroonia sekä tuo esiin kyvykkään maa-maa risteilyohjuksen jonka kantama on 3000 km. Se on Tomahawk ohjuksia kyvykkäämpi. Ukraina tuhoaa 25-40% Venäjän öljynjalostus kyvystä.

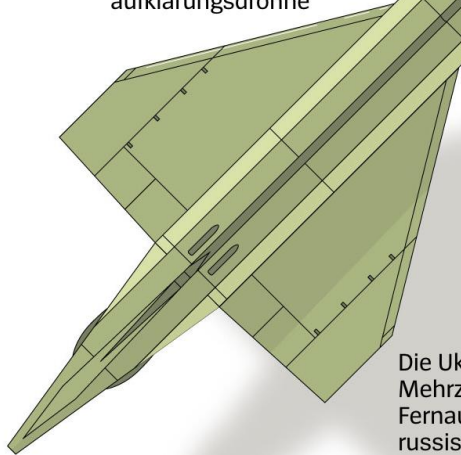
-Ukrainan kansa ei nujerru Yhdysvaltojen jatkuvien painostuksen eikä Venäjän ilmaiskujen alla.

Ukrainische Drohnen

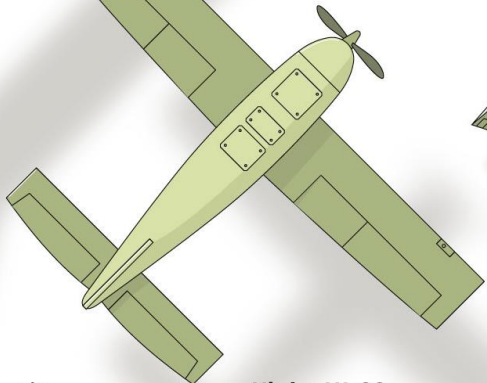

Ukrjet UJ-26
Angriff
bis 800 km

Tupolew M-141
sowjetische Fern-
aufklärungsdrohne

Die Ukraine greift mit
Mehrzweck- und umgebauten
Fernaufklärungsdrohnen
russische Industrie an.

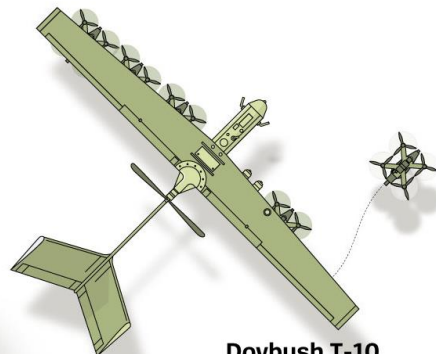
Ukrjet UJ-22
Aufklärung und Angriff
bis 800 km

DJI Mavic 3
Aufklärung
bis 15 km

»First-Person-View«/FPV-Drohnen,
zum Angriff und zur Aufklärung,
sind an der Front allgegenwärtig
und inzwischen für 70 bis 80 Prozent
der russischen Verluste
verantwortlich.

Dovbush T-10
Aufklärung, Angriff,
Transport und
Steuerung von
FPV-Drohnen